

**40 HADITHE
NGA
IMAM SADIKU**

(Paqja qoftë mbi të!)

Tiranë, 2021

Titulli: **40 hadithe nga Imam Sadiku**

(Paqja qoftë mbi të!)

I përzgjedhi dhe i përktheu: **Elisabeta Feza**

Recensent: **Vullnet Merja**

Redaktoi: **Jerida Kulla**

Korrekttoi: **Vjollca Karaj**

Përkujdesja kompjuterike: **Sabrie Feza**

Kopertina: **Sabrie Feza**

Botoi: Shoqata Flladi – Tiranë, 2021

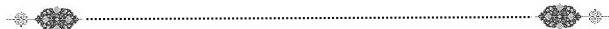
VËSHTRIM MBI JETËN E IMAM SADIKUT

(Paqa goftë mbi të!)

***Me emrin e Allahut, të
Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!***

*Falënderimet i takojnë Allahut të
Madhëruar! Paqa dhe bekimi i Allahut goftë
mbi Profetin Muhamed, mbi familjen e tij të
pastër dhe mbi shokët e tij të zgjedhur!*

Allahu i Madhëruar thotë në
Kur'anin e Shenjtë: “...O familje e Profetit!

Në të vërtetë, Allahu do që ta largojë prej jush papastërtinë dhe t'ju pastrojë plotësisht". (Sure "El Ahzab", ajeti 33)

Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!) ka thënë: "Unë po ju lë juve dy gjëra. Nëse kapeni pas tyre, nuk keni për të humbur kurrë pas meje: Librin e Allahut dhe pasardhësit e mi, Ehli Bejtin tim".

KUSH ËSHTË IMAM XHA FER SADIKU?

Ai është Xhaferi, i biri i Muhamedit, i biri i Aliut, i biri i Hysenit, i biri i Aliut, i biri i Ebu Talibit (*Paqja qoftë mbi ta!*). Ai është imami i gjashtë prej imamëve të pastër të Ehli Bejtit të Profetit Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!*).

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka lindur në Medinen e ndritur (Medinetul Muneuere), me 17 Rabiul Evel, në vitin 83 hixhri dhe jetoi 65 vjet. Për 35 vjet me radhë, Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*)

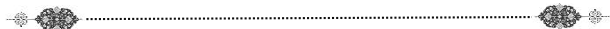
mbarti mbi supe misionin e udhëheqjes (imamatit).

Ai është martirizuar me helm në Medinen e ndritur, më 25 Sheval të vitit 148 hixhri dhe është varrosur në varrezat El Baki'u, pranë gjyshit të tij, Imam Hasan ibn Ali (*Paqja qoftë mbi të!*). Atë e thërrisnin: Ebu Abdulah - babai i Abdullahut, Ebu Ismail - babai i Ismailit dhe Ebu Musa - babai i Musait.

Imam Xhafer Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka jetuar në një periudhë, kur ishin të përhapura mendime dhe ideologji të shumta dhe ishin shfaqur shumë rryma dhe shkolla të ndryshme. Këto shkolla dhe ideologji të përhapura në atë kohë,

përbënin rrezik për shoqërinë islame, sepse po ndikonin në largimin e njerëzve nga mendimi i drejtë dhe i pastër islam.

Për këtë, Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*), ashtu si të gjithë imamët e tjerë të Ehli Bejtit (*Paqja qoftë mbi ta!*), punoi pa u lodhur për përhapjen e mesazhit të drejtë që solli Profeti Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!*) dhe për udhëzimin e njerëzve, bazuar në Kur'anin e Shenjtë dhe në Sunetin e pastër të Profetit Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!*). Drita e dijes së Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) bëri që të zbeheshin mendimet dhe ideologjitë e tjera të përhapura.

Shumica e shkollave (medh'hebeve) islame janë të mendimit se Imam Xhafer Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ishte prijës i vërtetë, në të gjitha dijet dhe shkencat kryesore islame. Ai ishte një personalitet shumë i shquar në shkencat islame. Tek ai kanë studiuar rreth 4 mijë studentë.

Imam Xhafer Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*), unitetin dhe solidaritetin mes myslimanëve, e konsideronte prej parimeve më të rëndësishme dhe më kryesore të Islamit. Ai gjithmonë theksonte se myslimanët janë vëllezër dhe kurrë nuk duhet të kenë konflikt dhe përçarje me njëri-tjetrin.

Në shkollën e Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) mësoheshin shkenca të ndryshme, si: mjekësia, astronomia, kimia dhe matematika. Por shkencat islame dhe jurisprudenca islame, ishin më kryesoret, që mësoheshin në shkollën e tij. Në këtë shkollë u përforcua dhe u zgjerua sistemi i jurisprudencës islame, e cila luajti një rol shumë të madh në zhvillimin e qytetërimit islam. Me zgjerimin e jurisprudencës islame në shoqërinë islame, u krijua mundësia për t'u bërë ballë shtrembërimeve që kishin depërtuar në shoqëri.

Në shkollën e Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) kanë studiuar personalitete të

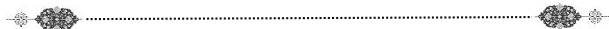
larta islame. Ndër ata, ka qenë edhe Ebu Hanife, imami i medh'hebit hanefi. Ai ka studiuar dy vite te Imam Xhafer Sadiku (Paqja qoftë mbi të!). Këtë e ka përmendur vetë Imam Ebu Hanifja: "Nëse nuk do të ishin ato dy vite, Nu'mani do të shkatërrohej". Me këtë thënie, e kishte fjalën për ato dy vite që mori mësim te Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!).

Malik ibn Enesi, imami i medh'hebit maliki, gjithashtu, ka studiuar te Imam Sadiku. Për personalitetin e Imam Xhafer Sadikut (Paqja qoftë mbi të!) Malik ibn Enesi ka thënë: "Askush nuk ka takuar dhe nuk ka dëgjuar për ndonjë personalitet me virtyte më të larta morale, me dituri më

të gjerë dhe me devotshmëri më të madhe se sa Imam Xhafer Sadiku”.

Kontributi i Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) ndaj diturisë, në periudhën kur ka jetuar, ka qenë shumë i madh në mesin e myslimanëve. Në këtë periudhë kanë ndodhur shumë zhvillime dhe ndryshime në sferat e ndryshme shoqërore, shkencore dhe kulturore. Gjithashtu, në këtë periudhë hynë dhe u përhapën ide dhe kultura të ndryshme.

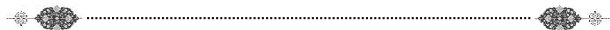
Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*), vazhduesi i misionit të imamatit (udhëheqja islame) dhe i rrugës së Ehli Bejtit (*Paqja qoftë mbi ta!*), ka qenë themeluesi i një lëvizje të re në fushën e

shkencave islame. Në lëvizjen e tij shkencore, ai i ka kushtuar rëndësi të madhe çështjes së racionalitetit, çështjeve fetare dhe njohjes së të vërtetave.

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) theksonte se shoqëritë janë dinamike dhe vazhdimisht janë në ndryshim e sipër. Për këtë arsye, edhe lëvizja e shkencës dhe e dijes, gjithnjë duhet të jetë dinamike dhe të mund t'u përgjigjet nevojave dhe kërkesave të kohës dhe vendit.

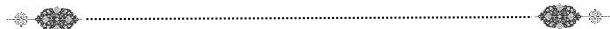
Etika dhe sjellja e Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) në diskutimet shkencore, madje edhe me mohuesit e ekzistencës së Allahut, vazhdimisht ishte e mbështetur në logjikë dhe arsye. Me dijen

e madhe që kishte, Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) gjithmonë largonte dyshimet e kundërshtarëve, bazuar në arsye dhe argument. Ai gjithmonë e respektonte kundërshtarin.

Kushdo që e lexon me vëmendje jetën e Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) dhe e analizon ashtu siç e meriton, do të dalë në përfundimin se prej veprave më të rëndësishme që bëri Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*), ishin:

- Pastrimi i besimit islam nga shtesat që u futën në të dhe nga shtrembërimet për shkak të dyshimeve që përhapën jobesimtarët rreth besimit të drejtë islam.

- Formimi i personaliteteve islame, siç ishin: Hisham ibn Hakemi, Muhamed ibn Myslimi dhe Zuraratu ibn A'juni.

- Pastrimi i Sheriatit islam nga ndryshimet dhe nga shtrembërimet që sollën duart dashakeqëse.

Pa dyshim se këto u arritën për shkak të faktorëve më të rëndësishëm që e ndihmuan Imam Sadikun (*Paqja qoftë mbi të!*) në kryerjen e misionit të tij. Ndër këta faktorë, përmendim:

1- Periudha e ardhjes së pushtetit abasit. Në kohën e Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*), abasitët mendonin për forcimin e pushtetit të tyre të sapoardhur.

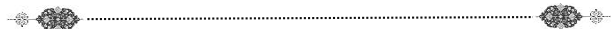

2- Qëndrimi i Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) në Medinen e ndritur, që ishte qendra e fesë, e cila nderohej dhe madhësohej nga ana e pushtetit.

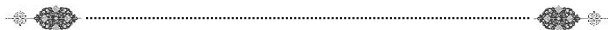
3- Pozita e lartë fetare dhe shoqërore e Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) te myslimanët. Për këtë pozitë kujdesej edhe pushteti.

4- Distancimi i Imam Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*) nga konflikti politik, sepse ai e dinte se nuk e arrinte udhëheqjen politike, si rezultat i ndodhive politiko - sociale që i përjetoi në atë kohë.

5- Vështrimi i myslimanëve kah juristët (fukahatë), për të mësuar prej tyre

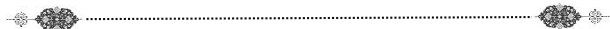

çështjet islame. Në atë kohë, nuk gjendej asnjë sahab i Profetit Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!*) dhe Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ishte juristi më i madh i myslimanëve dhe mësuesi i juristëve të tyre.

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) në syrin e personaliteteve

Për Imam Xhafer Sadikun (*Paqja qoftë mbi të!*), imami i gjashtë prej imamëve të Ehli Bejtit (*Paqja qoftë mbi ta!*) dhe themeluesi i medh'hebit shi'it ithneashrij (dymbëdhjetë imami) kanë folur shumë dijetarë dhe mendimtarë myslimanë, qofshin shi'it apo suni. Ata dëshmojnë virtytet, dijen, bujarinë, devotshmërinë dhe pozitën e lartë të Imam Xhafer Sadikut (*Paqja qoftë mbi të!*).

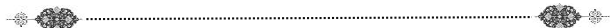

Prej atyre thënieve dhe dëshmime
përmendim:

Ibn Sabbag, në librin e tij “El Fusulul Muhimetu”, në kreun që flet për jetën e Imam Sadikut, ka thënë: *“Në mesin e vëllezërve të tij, Xhafer Sadiku ka qenë zëvendësi i babait të tij, i porosituri prej tij dhe mbartësi i imamatit pas tij. Ai dukej nga të tjerët për nga virtytet e larta. Ai ka qenë më i përmenduri dhe më i vlerësuar. Prej tij, njerëzit kanë përcjellë dijet dhe i kanë shpërndarë në vende të tjera. Dijetarët nuk kanë transmetuar prej askujt nga Ehli Bejti, aq sa kanë transmetuar nga ai (Imam Sadiku). Nga ai ka transmetuar një grup i njohur prej imamëve, si: Jahja ibn Saidi, Ibn Xherijhi,*

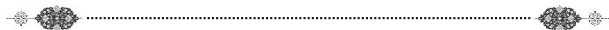
Malik ibn Enesi, Eth Theuriji, Ebu Hanife, Shu'betu, Ebu Ejub Es Sexhistanij e të tjerë".

Ibn Ebi El Hadijd El Mu'tezilij, në parathënien e librit "Sherh Nehxhul Belaga", ka thënë: *"Imam Aliu është baza dhe themeli i dijes së jurisprudencës. Çdo jurist, në Islam, ka përfituar, përfiton dhe do të përfitojë prej dijes së tij (Imam Aliut). Ndërsa sahabët e Ebu Hanifes, ndër ta, Ebu Jusuf, Muhamedi e të tjerë përveç tyre, e morën jurisprudencën nga Ebu Hanife. Kurse Shafiu ka mësuar te Muhamed ibn Hasani dhe jurisprudenca e tij kthehet përsëri te Ebu Hanife. Ndërsa Ahmed ibn Hanbeli mësoi te Shafiu dhe jurisprudenca (fik'hu) e tij, gjithashtu, kthehet te Ebu Hanife.*

Ebu Hanife mësoi te Xhafer ibn Muhamed (Sadiku)".

Alusij El Bagdadij, prej dijetarëve të mëdhenj të Ehli Sunetit, në librin e tij "Et Tuhetul ithna ashrijuh", në faqen 8, thotë: *"Ky është Ebu Hanife En Nu'man, prej Ehli Sunetit, i cili krenohet dhe thotë me gjuhë të pastër: 'Sikur të mos ishin dy vjetët, do të shkatërrohej i biri i Nu'manit'. E ka fjalën për dy vjetët që ul dhe mori dije te Imam Sadiku..."*

Dhebiju, në librin “Mizànul I’tidàl”, në vëllimin 1, në faqen 192, kur ka përmendur Imamin, thotë: *“Xhafer ibn Muhamed Ali ibn Husejn El-Hàshimij, Ebù Abdil-lah është nga kolosët e imamëve, njeri bamirës, i drejtë dhe me autoritet të madh”.*

Neueuiju, në librin “Tehdhibul Esmài ue Lugàt”, në vëllimin 1, në faqet 149-150, thotë: *“Në lidhje me të, kanë treguar Muhamed ibn Is’hàku, Jahjà El Ensàrij, Màliku, dy sufjànët, Ibn Xhurejhi, Shu’beh, Jahjà El Kattàni e të tjerë. Të gjithë kanë një mendim të përbashkët për imamatën e për*

madhështinë e tij: “Ai ishte njeri i nderuar.” Kurse Amr ibn Ebu Mikdàmi thotë: “Kur unë shkoja te Xha’fer ibn Muhamedi, mësoja se ai, me të vërtetë, ishte prej pasardhësve të profetëve”.

Ibn Khilkàn, ka thënë: *“Njëri nga të dymbëdhjetë imamët e medh’hebit imami, ishte nga zotërinjtë e nderuar të Ehli Bejtit. Për vërtetësinë e shkrimeve të tij është thirrur me epitetin Sàdik. Nga mirësia e virtyti, ai qëndron shumë më lart nga sa përmendet”.*

Në librin “Sauàik”, të Ibn Haxherit, thuhet: *“Njerëzit kanë përcjellë dituri të shumta prej tij, aq sa nuk ua mbanin këmbët. Ai njihej në të gjitha vendet”.*

Në librin “Jenàbi’ul-Meueddeh”, botuar në Stamboll, në faqen 380, thuhet: *“Nga imamët e Ehli Bejtit është edhe Ebù Abdil-lah Xha’fer Sàdiku”. Më pas vazhdon: “...ishte nga të nderuarit e Ehli Bejtit”.*

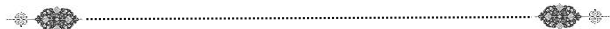
Hafiz Ebù Neimi, në librin “Hiljetul-Eulijà”, në vëllimin 3, në faqen 192, thotë: *“...prej tyre është imami mendimtar e prijës në fushën e mendimeve, Ebù*

Abdil-lah Xha'fer ibn Muhamed Sàdiku, më i përkryeri në adhurimin e në nënshtrimin ndaj Allahut të Lartësuar. Pëlqente qëndrimin mënjanë dhe përkushtimin ndaj Allahut. Ai e kishte privuar veten nga postet e larta e nga tubimet”.

Në librin “Umdetu Tàlib”, në faqen 184, shkruhet: *“Për të thuhet se është kolona e nderit, meritat e tij janë të shumta e mjaft të njohura, si te njerëzit e shquar, ashtu edhe të zakonshëm. Mensùr Ed’Deuàniku disa herë kishte pasur qëllim ta vriste, por Allahu e ruajti prej tij”.*

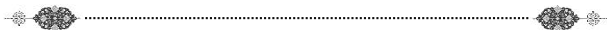
Shehrastànij, në librin “El Milel ue Nihal”, shkruan: *“Ai zotëronte dituri të shumta në fe e në edukatë. Ishte i plotësuar në urtësi, shumë i përkorë dhe plotësisht i ruajtur nga epshet (ma’sumun)...”.*

Ibn Shehràshùb, në librin e tij “Fi Menàkibi Ahuàli Sàdik ”, transmeton prej Màlik ibn Enesit: *“Asnjë sy nuk ka parë, asnjë vesh nuk ka dëgjuar, asnjë zemër nuk ka ndier njeri më të mirë se Xhafer Sadiku në virtyt, në adhurim, në dituri e në ruajtjen nga mëkatet”.*

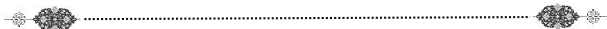
Allahu na mundësoftë të jemi në rrugën e Tij, në rrugën e Profetit Muhamed dhe të Ehli Bejtit të tij të pastër e të dëlirë dhe na bashkoftë me ata në Jetën Tjetër!

Haxhi Shejkh Vullnet Merja

40 HADITHE NGA IMAM SADIKU

(Paqja qoftë mbi të!)

1- Gjendja më e afërt tek Allahu

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Gjendja më e afërt e një besimtarit tek Allahu, është kur ai ndodhet në sexhdë.” (“Theuabul A’mal ue Ikabul A’mal”).

قال الإمام صادق (عليه السلام): أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ.

نزدیکترین حالات بنده به پروردگارت حالت سجده است. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

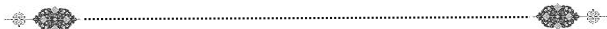

2- Dashuria ndaj fëmijëve

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Në të vërtetë, Allahu i Plotfugishëm do ta mëshirojë atë njeri që i do shumë fëmijët e tij". ("Theuabul A'mal ue Ikabul A'mal".)

قال الإمام صادق (عليه السلام): إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَرْحَمُ الرَّجُلَ لَشَدَّةِ حُبِّ وَلَدِهِ.

براستی که خداوند عزوجل رحم می نماید مرد را، به سبب شدت محبت او به فرزندش.
 (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

3- Gurthemelet e Islamit

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Gurthemelet e Islamit janë tri: namazi, zekati dhe vilajeti (dashuria dhe pasimi i Eklit Bejtit). Asnjëra prej tyre nuk mund të jetë e saktë pa tjetrën.”
 (“Usulul Kafij”, vëll. 2, f. 18.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): اتفقي الاسلام ثلاثة: الصلاة والزكاة والولاية، لا تصح واحدة منهن الا بصاحبيتها.

سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود. (کافی، جلد 2، ص 18)

4- Zekati i Fitrit

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
"Agjërimi plotësohet me dhënien e zekatit të Fitrit, asktu siç plotësohet namazi me dërgimin e salavatit për Profetin Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!)". ("Uesailu Shiiah", vëll. 6, f. 221.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): ان من تمام الصوم اعطاء الزكاة يعنى الفطرة كما ان الصلوة على النبي (صلى الله عليه واله) من تمام الصلوة.

تكميل روزه به پرداخت زکاة یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر (صلی الله علیه واله) کمال نماز است. (وسائل الشیعه: ۶ / ۲۲۱)

5- Dëshira dhe mosdëshira për dynjanë

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Dëshira për dynjanë trashëgon brengë, shqetësim e hidhërim. Kurse mosdëshira për dynjanë është shkak i rehatisë së zemrës dhe i trupit”. (“Tuhuful Ukul”, f. 358.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): الرغبة في الدنيا تورث الغم والحزن والزهد في الدنيا راحة القلب والبدن.

رغبت و تمایل به دنیا مایه غم و اندوه و زهد و بی میلی به دنیا سبب راحتی قلب و بدن است. (تحف العقول، ص ۳۵۸)

6- Mos interesimi për dynjanë

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
"Kush e njeh Allahun, i frikësohet Atij dhe kush i frikësohet Allahut, e largon veten e tij nga dynjaja (nuk interesohet për dynjanë)". ("Xhihadu Nefs", f. 83.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): مَنْ عَرَفَ اللَّهَ خَافَ اللَّهَ وَ مَنْ خَافَ اللَّهَ سَمَحَتْ نَفْسُهُ
 عَنِ الدُّنْيَا.

Herke xheda rabishtasid ters au der dlesh mi aftend u her az xheda tersan bashd nefsesh az
 dynja baz mi mand. (Jihadu nefs, v 83)

7- Vëllai më i dashur

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Vëllai më i dashur tek unë është ai që më thotë të
metat e mia”.* (“Tuhuful Ukul”, f. 366.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): أحبّ أخواني إلّ من أهدى إلّ عيوي.

محبوبترین برادرانم نزد من، کسی است که عیبهایم را به من اهدا کند. (تحف
العقول، ص ۳۶۶)

8- Nënveftësimi i namazit

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Ai që e nënvleftëson namazin, nuk do ta ketë
ndërmjetësimin tonë".* ("Furu'l Kafij", vëll. 3, f. 270.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): لا ينال شفاعتنا من استخفّ بالصلاة.

هرکس نماز را سبک بشمارد ، بشفاعت ما دست نخواهد یافت. (فروع کافی، ج ۳، ص ۲۷۰)

9- Veprat e pakta dhe veprat e shumta

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Veprat e pakta dhe të vazhdueshme, që bazohen në bindje, janë më të dashura tek Allahu, sesa veprat e shumta, por që nuk bazohen në bindje”. (“Xhihadu Nefs”, f. 62.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): إِنَّ الْعَمَلَ الْقَلِيلَ التَّائِمَ عَلَى الْيَقِينِ أَفْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعَمَلِ الْكَثِيرِ عَلَى غَيْرِ يَقِينٍ.

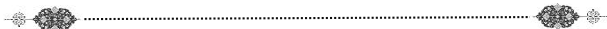
عمل اندک و بادوام که بر پایه یقین باشد و در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (محمد النفس، ص ۶۲)

10- Kush i ka këto të tria, ai është zotëri

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
"Kush i ka këto të tria, ai është zotëri: mposhtja e zemërimit, falja e keqbërësit dhe ruajtja e lidhjeve farefisnore me shpirt dhe pasuri". ("Tuhuful Ukul", f. 317.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): ثلاث من كن فيه كان سيدا: كظم الغيظ و العفو
 عن المسيء و الصلابة بالنفيس و المال.

سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن، گذشت
 از بدکردار، کمک و صلہ رحم با جان و مال. (تحف العقول، ص ۳۱۷)

11- Njeriu më i pikëlluar

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Njeriu më i pikëlluar në Ditën e Gjykimit do të jetë ai që u ka folur të tjerëve për drejtësinë, por vetë nuk ka vepruar me drejtësi tek të tjerët.”
 (“Uesailul Shiiah”, vëll. 15, f. 295.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): ان من اعظم الناس حسرة يوم القيامة، من وصف عدلا ثم خالفه الى غيره.

پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسی است که برای مردم از عدالت سخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد. (وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۹۵)

12- Heshtja është zbukurim

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Ëbatoje heshtjen, që të qukesh i butë, qofsh i ditur
 apo i paditur, sepse heshtja është zbukurim për ty te
 dijetarët dhe mbulojë për ty te të paditurit.”* (“El
 Mustedrek”, vëll. 9, f. 18.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): عليك بالصمت، تعد حليماً، جاهلاً كنت أو عالماً، فإن
 الصمت زين لك عند العلماء وستر لك عند الجاهل.

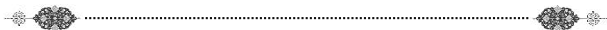
عالم باشی یا جاهل، خاموشی را برگزین تا بردبار به شمار آیی. زیرا خاموشی نزد دانایان
 زینت و در پیش نادانان پوشش است. (مستدرک، ج ۹، ص ۱۷)

13- Dënimi

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Allahu nuk do ta dënojë një komb, veçse kur ata janë indiferentë ndaj të drejtave të vëllezërve të tyre të varfër”. (“El Mustedrek”, vëll. 12, f. 413.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): ما عذب الله أمة إلا عند استهانتهم بحقوق قراء اخوانهم.

خداوند امتی را عذاب نخواهد کرد، مگر در وقتی که نسبت به حقوق برادران نیازمند خود سستی نمایند. (مستدرک، ج ۱۲، ص ۴۱۳)

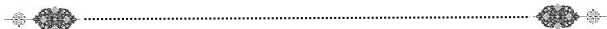

14- Smira është rrënja e mosbesimit

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Bëni kujdes, që të mos keni smirë ndaj njëri-tjetrit,
 sepse rrënja e mosbesimit (kufrit) është smira".*
 ("Tuhuful Ukul", f. 315.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): إياكم أن يحسد بعضكم بعضا فإن الكفر أصله الحسد.

از حسد ورزی به یکدیگر پرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول، ص ۳۱۵)

15- Bëni kujdes

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Mos u konsultto me një budalla, mos prit ndihmë nga një gënjeshtar dhe mos i beso dashurisë së sundimtarëve”. (“Tuhuful Ukul”, f. 315.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): لا تشاور احمق ولا تستعن بكذاب ولا تثق بمودة ملوك.

با احمق مشورت نكن و از دروغگو یاری مجو و به دوستی زمامداران اعتماد مكن. (تحف العقول، ص ۳۱۶)

16- Dëshirë që të poshtëron

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Sa e shkëmtuar është për besimtarin, që të ketë një
dëshirë që e poshtëron atë”.* (“Xhihadu Nefs”, f. 277.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): ما أقبَحَ للمؤمن أن تكون له رغبة تُذِلُّه.

برای مومن چقدر است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلت و خواری بکشاند.
(جهاد النفس، ص ۲۷۷)

17- Dijetarët dhe të devotshmit

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Dijetarët janë të besueshmit, të devotshmit, janë fortesat dhe pasardhësit janë zotërinjtë”. Në një transmetim tjetër, ka thënë: *“Dijetarët janë ndriçues, të devotshmit janë fortesat dhe pasardhësit janë zotërinjtë”*. (“Usulul Kafi”, vëll.1, Hadithi 5, f. 39.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): **الْعُلَمَاءُ أَمْثَاءُ وَ الْأَتْقِيَاءُ خُصُونُ وَ الْأَوْصِيَاءُ سَادَةٌ وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى الْعُلَمَاءُ مَنَازِلُ وَ الْأَتْقِيَاءُ خُصُونُ وَ الْأَوْصِيَاءُ سَادَةٌ.**

امام صادق عليه السلام فرمود: دانشمندان امینند و پرهیزگاران دژها و جانشینان سروران و روایت دیگر دانشمندان برجهای نورافکن و پرهیزگاران دژها و جانشینان سروراند.
(اصول کافی جلد ۱ ص ۳۹: روایه: ۵)

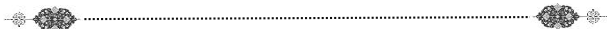

18- Arrogantët

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Arrogantët, në Ditën e Gjykitimit, do të jenë njerëzit
 më të largët tek Allahu i Plotfuqishëm".* ("Xhihadu
 Nefs", Hadithi 589.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): الجبارون بعد الناس من الله عز وجل يوم القيامة.

دورترین مردم از خداوند عزو جل در روز قیامت سرکشان متکبر هستند. (جهاد النفس،
 ح ۵۸۹)

19- Madhështia e burrit

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Madhështia e burrit janë veprat e tij; nderi dhe
dijitëti janë pasuria e tij; bujaria e tij është
devotshmëria”.* (“Xhihadu Nefs”, Hadithi 180.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): الحسبُ الفِعالُ و الشرفُ المَالُ و الكرمُ التَّقوى.

گوهر مرد و بزرگی او اعمال اوست و شرافت و ارجمندی او دارایی او و کرامت و
بزرگواری او تقوای اوست. (جماد النفس، ح ۱۸۰)

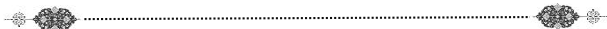

20- Kujdesi ndaj vetvetes

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Përpiqu vetë për veten, sepse, nëse nuk e bën këtë
 për veten tënde, askush tjetër nuk do të përpiqet për
 ty".* ("Xhihadu Nefs", Hadithi 2.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): *احْمِلْ نَفْسَكَ لِتَفْسِكَ فَإِنْ لَمْ تَقْعَلْ لَمْ يَحْمِلْكَ غَيْرُكَ.*

نفست را به خاطر خودت به زحمت و مشقت بیاورد زیرا اگر چنین نکنی دیگری خودش را به برای تو به زحمت نمی افکند. (جهاد النفس، ج ۲)

21- Të bërit mirë

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Të bërit mirë, nuk konsiderohet i plotë, përveçse me tri karakteristika: nxitimi në të bërit mirë, vlerësimi i veprës së mirë dhe mospërmendja e veprës së mirë.”
 (“Tuhuful Ukul”, f. 323.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): لا يتم المعروف الا بثلاث خصال: تعجيله و تقليل كثيره
و ترك الامتنان به.

احسان و نيکی کامل نباشد، مگر با سه خصلت: شتاب در آن، کم شمردن بسیار آن و منت
ننهادن بر آن. (تحف العقول، ص ۳۲۳)

22- Zbato farzet e Allahut

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Zbato farzet (detyrimet) e Allahut, në mënyrë që të
jesh prej njerëzve të devotskëm".* ("Xhihadu Nefs",
Hadithi 242.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): **اعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَمَّ النَّاسِ.**

به واجبات الهی عمل کن تا پرهیزکارترین مردمان باشی. (جماد النفس، ح ۲۴۲)

23- Dijetari dhe dëgjuesi

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) transmeton se i Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!) ka thënë: “Nuk ka mirësi në jetë, përveçse tek këta dy njerëz: Dijetari i bindur dhe dëgjuesi që e kupton atë që dëgjon”. (“Usulul Kafij”, vëll.1, Hadithi 7, f. 40.)

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَا خَيْرَ فِي الْعَيْشِ إِلَّا لِلرَّجُلَيْنِ عَالِمٍ مُطَاعٍ أَوْ مُسْتَمِعٍ وَاعٍ.

فرمود: رسول خدا (ص) فرمود: در زندگی جز برای دو نفر خیری نیست: عالمی که فرمانش برند. و شنونده نگهدار. (اصول کافی جلد ۱ صفحه: ۴۰ روایت: ۷)

24- I mashtruari nga shejtani

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Kurdohere që shihni një rob që është në kërkim të gjynaheve të njerëzve dhe harron gjynahet e tij, dijeni se ai është mashtruar nga shejtani". ("Xhihadu Nefs", Hadithi 237.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): إذا رأيتم العبد مُتَقَدِّماً لِنُؤْبِ النَّاسِ نَاسِيًا لِنُؤْبِهِ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ مُكْرَبٌ.

Herگاه دیدید که بنده ای گناهان مردمان را جستجو می کند و گناهان خویش را فراموش کرده است بدانید که او فریب شیطان را خورده است. (جهاد النفس، ح ۲۳۷)

25- Shpreso tek Allahu

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Shpreso tek Allahu, me atë shpresë që ti të mos
guxosh të bësh mëkat ndaj Tij dhe frikësoju Allahut,
me atë frikë që nuk do të të zhgënjejë prej mëshirës
së Tij". ("Xhihadu Nefs", Hadithi 109.)*

قال الإمام صادق (عليه السلام): أرح الله رجاء لا يبرئك على معصيته و خف الله خوفاً لا
يؤيسك من رحمته.

به خداوند امیدوار باش، امیدی که تو را بر انجام معصیتش جرات نبخشد و از خداوند
بیم داشته باش بیی که تو را از رحمتش ناامید نگرداند. (عهد النفس، ج ۱۰۹)

26- Adhurimi më i mirë

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Adhurimi më i mirë është të vazhdosësh të mendosh
 (meditosh) për Allahun dhe për fuqinë e Tij".*
 ("Xhihadu Nefs", Hadithi 53.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَفِي قُدْرَتِهِ.

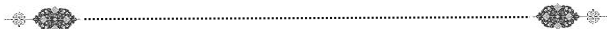
برترین عبادت مداومت نمودن بر تفکر درباره خداوند و قدرت اوست. (جهاد النفس، ح ۵۳)

27- Transmetuesi i haditheve

Transmetohet nga Muavije ibn Amari se i ka thënë Imam Sadikut (Paqja qoftë mbi të!): *“Është një njeri që transmeton shumë hadithe nga ju dhe i përhap në mes njerëzve, jo vetëm duke i vendosur ato në zemrat e tyre dhe të ndjekësve (shi’itëve) tuaj, por edhe duke ua forcuar atyre zemrat. Po ashtu, është edhe një tjetër njeri, i cili është adhurues nga ndjekësit tuaj, por nuk transmeton si ai. Cili nga këta është më i mirë?”* Imami (Paqja qoftë mbi të!) iu përgjigj: *“Ai që transmeton hadithet tona dhe forcon zemrat e ndjekësve tanë, është më i mirë se një mijë adhurues.”* (“Usulul Kafij”, vëll. 1, Hadithi 9, f. 10.)

عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَارٍ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: رَجُلٌ زَاوِيَةٌ لِخَدِيعَتِكُمْ يَبْتَغِي ذَلِكَ فِي النَّاسِ وَ يُشَدِّدُهُ فِي قُلُوبِهِمْ وَ قُلُوبُ شِيعَتِكُمْ وَ لَعَلَّ عَابِدًا مِنْ شِيعَتِكُمْ لَيْسَتْ لَهُ هَذِهِ الزَّوَايَةُ أَفْضَلُ قَالَ الزَّوَايَةُ لِخَدِيعَتِنَا يُشَدُّ بِهَا قُلُوبُ شِيعَتِنَا أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ.

معاویه بن عمار گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم: مردی است که از شما روایت بسیار نقل کند و میان مردم انتشار دهد و آن را در دل مردم و دل شیعیان استوار کند و شاید عابدی از شیعیان شما باشد که در روایت چون او نباشد کدامیک بهترند؟ فرمود: آنکه احادیث ما را روایت کند و دل‌های شیعیان را استوار سازد از هزار عابد بهتر است. (اصول کافی جلد ۱ ص ۴۰: روایت: ۹)

28- Meditimi

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Meditimi për një orë (në krijimet e Allahut) është
më i mirë se një mijë vjet adhurim".* ("Biharul Enuar",
vëll. 71, f. 326.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): **فِكْرُهُ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ أَلْفِ سَنَةٍ**

یک ساعت اندیشیدن در خیر و صلاح از هزار سال عبادت بهتر است.
(بحار الانوار، ج ۷۱ ص ۳۲۶)

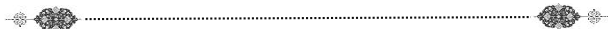
29- Të dhënit selam

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Të dhënit selam është e pëlqyeshme (mustekhab),
 ndërsa kthimi i përgjigjes së selamit është detyrim
 (vaxhib)".* ("Tuhuful Ukul", f. 360.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): السَّلَامُ تَطَوُّعٌ وَالرَّدُّ فَرِيضَةٌ.

امام صادق عليه السلام فرمود: سلام، مستحب است و جواب سلام، واجب.

(تحف العقول، ص ۳۶۰)

30- Mos njohja e Imamit të kohës

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Kush vdes, duke mos njohur Imamin e kohës së tij,
ka vdekur injorant”.* (“Biharul Enuar”, vëll. 71, f. 352.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً

هرکس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است.
(بخارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۵۲)

31- Përgojimi

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Përgojimi është që të thuash për vëllanë tënd atë që Allahu ia ka mbuluar atij". ("Usulul Kafij", vëll. 1, f. 371.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): الغيبة ان تقول في اخيك ما ستره الله عليه.

غيبت آن است که درباره برادرت چیزی بگویی که خداوند آن را پنهان کرده است.
 (کافی، ج. ۱، ص. ۳۷۱)

32- Kushti për të qenë rob i singertë i Allahut

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Njeriu nuk bëhet dot rob i singertë i Allahut, derisa lavdërimi dhe qortimi të jenë të barabarta për të”.
(“Mijzanul Hikmeh”, Hadithi 15510.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): لا يصير العبد عبداً خالصاً لله حتى يصير المدح والذم عنده
سواء.

آدمی بنده خالص خدا نمی شود تا آنگاه که ستایش و نکوهش نزد او یکسان شود. (میزان
الحکمه، ج. ۱۵۵۱۰)

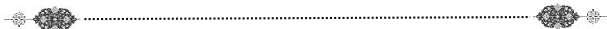

33- Besimi në Allah

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Kush i beson Allahut, Ai do t'i mjaftojë atij për
 veprat e kësaj bote dhe të Jetës Ejetër (Ahiretit)".*
 ("Biharul Enuar", vëll. 73, f. 294.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): مَنْ يَتَّقِ بِاللَّهِ يَكْفِهِ مَا أَهْمُهُ مِنْ أَمْرِ دُنْيَاةٍ وَآخِرَةٍ.

Herke be xda اعتماد کند ، خداوند کارهای دنیا و آخرتش را ، که او را بی قرار کرده اند ،
 کفایت می کند. (بخارالانوار، ج ۷۳ ص ۲۹۴)

34- Besimtari

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Besimtar ëshkë ai që lunturohet nga veprat e mira
dhe hidhërohet nga veprat e këqija të tij".* ("Tuhuful
Ukul", f. 304.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): مَنْ سَرَّهَ حَسَنَتُهُ وَسَاعَتُهُ سَيِّئَتُهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ.

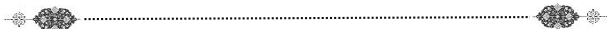
کسی که نیکوکاری اش او را شادمان کند و بدی اش وی را بد حال گرداند چنین کسی
مومن است. (تحف العقول، ص ۳۰۴)

35- Kujdesi në shikim

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Bëni kujdes në shikimin tuaj, sepse ai mbjell dëshirën
 (epshin) në zemër. Kjo mjafton për shikuesin që të
 tundohet". ("Xhihadu Nefs", Hadithi 765.)*

قال الإمام صادق (عليه السلام): إياكم والتظرة فإنها تزرع في القلب الشهوة وكفى بها لصاحبها
 فتنّة.

از نگاه [ناپاک] بهره‌یزید که چنین نگاهی تخم شهوت را در دل می‌کارد و همین برای فتنه‌ی
 صاحب آن دل بس است. (جهاد النفس، ح ۷۶۵)

36- Njohja e kohës

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Ai që e njeh kohën e tij, nuk e sulmojnë (nuk e
pusktojnë) gabimet”.* (“Tuhuful Ukul”, f. 305.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): العالمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَيْهِ الْوَأَسِ

کسی که به اوضاع زمان خود آگاه باشد، گرفتار هجوم اشتباهات نمی شود. (تحف العقول
صفحه ۳۰۵)

37- Pasuria dhe dinjiteti

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Pasuria dhe dinjiteti udhëtojnë. Kur arrijnë aty ku
 ka mbështetje (te Allahu), ata zgjedhin të qëndrojnë
 aty".* ("Tuhuful Ukul", f. 356.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): لِي الْفَقْرُ وَالْعِزُّ يَجُولَانِ فَإِذَا ظَفَرَا بِمَوْضِعِ التَّوَكُّلِ أُوطِنَا.

ثروتمندی و عزت سیر و گردش می کنند پس هر گاه به موضع توکل دست یافتند در همانجا
 اقامت می گیرند. (تحف العقول، ص ۳۵۶)

38- Besimtari është mik i Allahut

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Besimtari është mik i Allahut, ndihmon për Të,
punon për Të dhe nuk thotë asgjë për Të, përveçse
të vërtetës dhe nuk i frikësohet askujt tjetër përveç
Tij".* ("Xhihadu Nefs", Hadithi 99.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): إِنَّ الْمُؤْمِنَ وَلِيُّ اللَّهِ يَمِينُهُ وَبَصِئَتُهُ لَا يَقُولُ عَلَيْهِ إِلَّا الْحَقَّ وَلَا
يَخَافُ غَيْرَهُ.

Mؤمن دوست خداست، یاریش می رساند و برای او کار می کند و درباره او جز حق نمی گوید
و از غیر او نمی ترسد. (جماد با نفس، ح ۹۹)

39- Dëshira për udhëheqje

Imam Sadiku (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Kush dëshiron udhëheqje, do të shkatërrohet". ("Usulul
Kafij", vëll. 2, Hadithi 5, f. 171.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): من اراد الرئاسة هلك.

کسی که ریاست را قصد کند هلاک می گردد. (کافی، ج ۲، ص ۱۷۱، ح ۵)

40- Besimi në zemër

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
"Besimi është në zemër dhe bindja është frymëzim".
("Xhihadu Nefs", Hadithi 503.)

قال الإمام صادق (عليه السلام): **الْإِيمَانُ فِي الْقَلْبِ وَ الْيَقِينُ خَطَرَاتٌ.**

ایمان در قلب است، و یقین، خطورها و الهاماتی است. (تحد با نفس، ح ۵۰۳)

اسم الكتاب: اربعون حديث عن الإمام الصادق عليه السلام

ترجمة الأحاديث: اليسابتا فزا

تحت النظر: الشيخ ولنت (عباس) مريا

التصحيح الادبي: يريدا كولا

التصحيح اللغوي: ويولسا كاراي

الإخراج النهائي: صبريه فزا

الغلاف: صبريه فزا

الناشر: جمعيت نسيم

تيرانا: 2021